

TÔI VẼ VOI

Bùi Đức Hợp

Hồi còn học tiểu học, ông thầy cho học sinh lựa chọn một trong hai đề tài: vẽ nhà hoặc vẽ voi. Tôi xin được vẽ voi đi trong sa mạc, chỉ cần vẽ một con vật có 5 chân, cái vòi đi trước, 2 chân trước đi trước, 2 chân sau đi sau, cái đuôi đi sau rốt. Thế là xong, khỏi cần vẽ phong cảnh. Còn vẽ nhà, phải đủ lệ bộ nào là vườn rau ao cá, chum nước với con mèo treo cây cau v.v..

Lớn lên, tôi không có dịp vẽ voi, mà buộc phải về nhà, nếu không thất nghiệp dài dài.

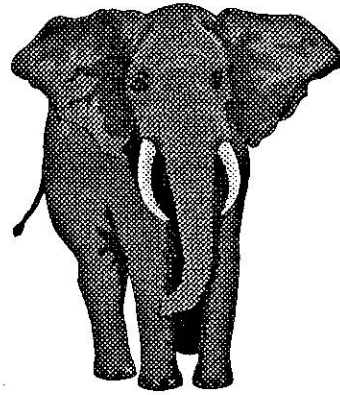
Nhà đầu tiên mà tôi tính là kho hàng của nhà máy điện nguyên tử Bedford tại Louisiana. Quy trình xây cất nhà cửa của tiểu bang không đòi hỏi phải tính động đất nhưng điều kiện sách riêng buộc phải thử động đất, có lẽ vì là lò nguyên tử. Sở dĩ tôi được job này, là nhờ có con dấu của tiểu bang California, kỹ sư từ California sang, chắc hẳn là siêu về động đất! Khi vào làm cho hãng EPG, tôi được giao hầm bà lằng đủ thứ việc từ sửa chữa nhà cửa đến những công trình xây cất mới, nhà lầu nhà trệt đủ loại, nhà để xe (parking garage) mãi tận Florida.

Bạn bè thường chê tôi sinh ra đời với những con số, thực ra con người tôi rất tình cảm, nước mắt chảy dòng dòng khi coi những chuyện thương tâm trên sách, báo, tivi, phim ảnh.

Tính toán chừng đó vẫn chưa thỏa mãn óc tò mò của tôi. Tôi mong ước được dự phần vào những công trình "vĩ đại" hơn. Dịp may hiếm có, hãng NY nhờ tôi và một ông bạn nữa tính phần móng của một cao ốc 25 tầng, rộng 87,360 sqft, chúng tôi đã phải sử dụng 320 cừ tiên áp dài 170' (mỗi cừ có sức chịu đựng 260 tấn) với nền móng dày 10' (core mat footing). Hiện nay cao ốc này được dùng làm khách sạn Sheraton.

Theo tiêu chuẩn "Mỹ" kỹ sư cố vấn thường được trả 8% trên trị giá xây cất (kỹ sư công chính được hưởng 4%, còn 2% trả công cho họa viên Acad, 1% cho kỹ sư điện và 1% cho kỹ sư cơ khí). Nghe nói người Việt mình trả dưới tiêu chuẩn nhiều lắm, tôi rất e ngại khi nhận lãnh công tác đồng hương.

Rồi một ngày đẹp trời, một đồng hương quen biết, tướng tá cao ráo mát mẻ, ưa giao thiệp với Mỹ, nhờ tôi

lập họa đồ xây cất một thương xá cỡ bỏ túi. Ông còn căn dặn: "Chỗ thân tình, tiền bạc sòng phẳng, đúng tiêu chuẩn". Khi có giấy phép cầm tay, ông đưa tay một bao giờ dày cộm gọi là ơn đền nghĩa trả. Sau khi trừ mọi chi phí, tôi chỉ còn được lãnh lương tối

thiểu do Bộ Lao Động quy định, tôi tự trách mình sao không hỏi rõ tiêu chuẩn nào? Mỹ hay Giao Chỉ?

Từ đó, tôi không còn tha thiết vẽ cho đồng bào nữa. Tôi là nhân viên của Department of Public works, chứ đâu có phải Safety and Permit Department mỗi khi vi phạm luật lệ xây cất, đồng hương gọi tôi ới ới, tôi sẵn sàng chỉ dẫn những thủ tục, còn nhờ vẽ họa đồ, tôi giới thiệu tới kỹ sư tư vụ người Việt, không thiếu gì tại New Orleans. Mỗi lần giới thiệu như vậy, điện thoại tôi bị cúp cái rụp! Sau những vụ "cúp cái rụp", tôi chỉ vẽ "chùa" trường học, hội trường, nhà thờ cho những cơ sở tôn giáo. Vì vẽ "chùa", tôi không còn bận tâm đến số tiền thù lao nhiều hay ít, theo tiêu chuẩn nào nữa. Đồng hương đâu có hiểu rằng trách nhiệm của người kỹ sư quá nặng nề, dù là một căn nhà ở 2 hoặc 3 phòng cũng đòi hỏi hồ sơ tính toán dày cộm. Nếu có chuyện gì xảy ra, việc đầu tiên mà quan tòa hỏi là cho xem hồ sơ tính toán kỹ thuật. Nếu không có, vô tù là cái chắc.

Đồ án (có lẽ là sau cùng) mà tôi ráng hoàn tất là Thánh thất Cao đài tại Louisiana. Diện tích xây cất khoảng 5,000 sqft nhưng kiến trúc rất cầu kỳ, phức tạp giống như Tòa thánh Tây Ninh thu gọn.

Với hàng nghìn giờ bỏ ra trong ngày cuối tuần và những ngày nghỉ phép năm, tôi hy vọng ông thánh Phê-rô - người gác cổng thiên đàng- thương tình cho tôi một túp lều nhỏ tại Nước Trời.

Khi về hưu, tôi sẽ không vẽ nhà nữa mà chỉ mong được vẽ voi, giống như thời thơ ấu. Càng tuổi già, tôi càng yêu con voi với cái vòi đi trước. Voi là biểu tượng lòng chung thủy, truyền thống gia đình và những giá trị đạo đức tinh thần.

Mong lắm thay!

**Tết Đinh Sửu
Bùi Đức Hợp**